

Onko ryhmässä liikaa lapsia - puhetta varhaiskasvatuksen mitoituksista

klo 12 –12.45 B 3.4

Jarkko Lahtinen
@JLtwiitti

11.9.2019

Mitoitukset – uusi asia?

- Lasten ja aikuisten määrän sääntely perustui 1970- ja 1980-luvuilla päiväkotien enimmäisryhmäkokojen määrittelyyn
- Vuonna 1992 alkaen on kasvattajien ja lasten välistä suhdetta määritelty suhdeluvun kautta
- Myös suhdeluvusta poikkeamisesta säädettiin

Asetus lasten päivähoidosta vuodelta 1992:

Päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen (804/92) 4 tai 5 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus, **enintään seitsemää** kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. **Enintään neljää** alle kolmivuotiaista lasta kohden tulee päiväkodissa hoito- ja kasvatustehtävissä samoin olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus **enintään 13** osapäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Jos päiväkodissa on yksi tai useampia erityisen hoidon ja kasvatuksen tarpeessa olevia lapsia, on tämä otettava huomioon hoidettavien lasten lukumäärässä tai hoito- ja kasvatustehtävään osallistuvien henkilöitten lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten erityistä avustajaa.

Päiväkodissa tulee vähintään joka kolmannella hoito- ja kasvatustehtävissä toimivalla olla sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 4 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus ja muilla hoito- ja kasvatustehtävissä toimivilla 5 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Kunta voi poiketa 1 ja 2 momentissa säädetystä suhdeluvusta, jos lasten keskimääräiset hoitopäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole jatkuvasti yhtäaikaaisesti hoidossa enempää kuin kokonaissuhdeluku edellyttää.

Järkyttävää, kauhistuttavaa, tahallista lapset pelinappuloina ja säästökohteina!

- Miksi varhaiskasvatuksessa puhuttaa eniten lapsimäärä?
- Positiivisia asioita tapahtuu – vai tapahtuuko?
- Kuntatasolla henkilöstön ja lasten välistä suhdetta tilastoidaan

- Joustavaa palvelua, venymistä ja puristusta
- Moninaiset toiveet ja odotukset

- **Miten toteutetaan laadukas, taloudellisesti terveellä pohjalla oleva kaikkia tyydyttävä varhaiskasvatuspalvelu?**

Näin päiväkodeissa kierretään lakia – Sadat ammattilaiset kertoivat HS:n kyselyssä puuttuvista hoitajista, ylisuurista ryhmistä ja sijaisilla kikkailusta
HS:n kyselyssä sadat varhaiskasvatuksen ammattilaiset kertoivat tuupumuksesta ja lasten leikkimateriaalista, kun henkilökohtainen on liian vähän tai se vaihtuu tiheään. 26.2.2019 / Helsingin sanomat

Epäiletkö, että lapsesi päiväkodissa on liian vähän aikuisia ja ryhmät suurempia kuin laki sallii? Katso 5 ohjetta, miten toimia

Päiväkotien ryhmäkoot saavat ylittyä vain tilapäisesti. Jos päiväkodissa on liikaa lapsia esimerkiksi aina iltapäivisin, rikotaan varhaiskasvatustalain.

Päivähoito 16.5.2018 klo 18.53 / yle uutiset

AJ vaatii: Päiväkotien ryhmäkoot ja henkilöstömitoitus saatava viimein kuntoon
28.02.2019 - ILMOA UUTTA

Päiväkodeissa pyörii suhdelukujen ja leikkipaikkojen karuselli

Päiväkotien ryhmäkoot pöyristyttävät – jopa 17 pikkulasta samassa ryhmässä: "Käytävät ja eteiset sopivat leikkipaikoiksi"

13.04.2018 / MTV uutiset

Paljonko lapsia perhepäivähoidossa voi olla?

- Hoitaja omassa kodissaan
- Ryhmäperhepäivähoito
- Lasten kotona tapahtuva perhepäivähoito
- Varhaiskasvatustilaki 38 §:
 - Perhepäiväkodissa tulee olla varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrään suhteutettuna varhaiskasvatukselle säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi riittävä määrä henkilöitä, joilla on tässä laissa säädetty perhepäivähoitajan kelpoisuus. **Perhepäiväkodissa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksessa.**
 - Järjestettäessä perhepäivähoitoa saman perheen lapsille heidän omassa kodissaan ei sovelleta, mitä tässä pykälässä säädetään

Asetus varhaiskasvatuksesta 2 §:

Samanaikaisesti varhaiskasvatusta enintään **neljälle lapselle mukaan luettuina perhepäivähoitajan omat lapset, jotka eivät vielä ole perusopetuksessa**. Lisäksi yhdelle perusopetuksessa aloittaneelle tai esiopetuksessa olevalla lapselle – yhteensä enintään viisi (5) lasta

Kaksi hoitajaa samanaikaisesti **enintään kahdeksalle** lapselle ja **lisäksi kahdelle** perusopetuksessa aloittaneelle tai esiopetuksessa olevalle – yhteensä 10 lasta

Erityisistä syistä ja huomioon ottaen paikalliset olosuhteet **kolme hoitajaa** voi järjestää varhaiskasvatusta samanaikaisesti **enintään kahdelletoista** lapselle.

- Miten tiedetään perhepäivähoidon hoidossa olevien lasten sallittu määrä?
- Voiko lapsia olla väliaikaisesti enemmän?

Onko päiväkodissa liikaa lapsia?

■ Varhaiskasvatuksen ryhmien muodostaminen (34 §)

- *Varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa.*

■ Päiväkodin mitoituksesta poikkeaminen (36 §)

- *Päiväkodissa voidaan poiketa 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista, jos lasten keskimääräiset varhaiskasvatuspäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole muutoin kuin lyhytaikaisesti yhtäaikaisesti päiväkodissa enempää kuin suhdeluku edellyttää.*
- *Lisäksi 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista voidaan poiketa tilapäisesti ja lyhytaikaisesti laajennettaessa lapsen varhaiskasvatusaikaa 17 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla.*

■ Asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018):

- Kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä vähintään yksi henkilö enintään kahdeksaa enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.
 - 1:8 (muuttuneen 1:7 1.8.2020 alkaen)
- Enintään neljää alle kolmivuotiaasta lasta kohden vähintään yksi henkilö. (1:4)
- Vähintään yksi henkilö, 13 enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. (1:13)

[Päiväkodin mitoitukset | Kuntaliitto.fi](https://www.kuntaliitto.fi/paivakodin-mitoitukset)

Mitoitukseen liittyvää ohjeistusta

- Varhaiskasvatuslakiin liittyvä hallituksen esitys (HE 40/2018 vp)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedote 8.5.2015 (aiemman varhaiskasvatuslain aikana)
- Sosiaali- ja terveysministeriö kuntainfo 2009 (STM kuntainfo 9/2009)
- AVlen ratkaisuja on myös olemassa
- Perusperiaatteita:
 - Lapsia, jotka osallistuvat varhaiskasvatukseen samoina aikoina, ei voida sijoittaa samalle paikalle
 - Päiväkodin tulee suunnitella käytettävissä olevat resurssinsa ottaen huomioon etukäteen tiedossaan olevat lasten läsnä- ja poissaolot ja myönnetyn paikan tosiasiallinen käyttö
 - Suhdeluvusta poikkeaminen ei voi olla jatkuvaa, vaan sen tulee olla luonteeltaan lyhytaikaista ja satunnaista
 - Yllättävät ja ennalta arvaamattomat tilanteet
 - Riittävän sijaisjärjestelmän luominen ja ylläpitäminen

Apuväline päiväkodin oikean lapsimäärän arvioimiseksi

- Paljonko päiväkodissa/ryhmässä on henkilöstöä, joille lapsia voidaan lain mukaan mitoitetaan
- Paljonko lapsia ja henkilöstöä on yhtä aikaa paikalla
- Apuna [laskuri](#)
- Huomio! Tulokset ovat suuntaa antavia eikä niitä voi käyttää virallisena tilastotietona

Kiitos mielenkiinnosta!

Jarkko Lahtinen

050-3614526

Jarkko.lahtinen@kuntaliitto.fi

@JLtwiitti

Onnistuva Suomi tehdään lähellä

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

